

Vinaròs

Setmanari d'informació local

Nº 1.159 — Dip. Legal T-213-1979

Any XXIII — Tercera època — 13 de Setembre del 1980

▲ A BENEFICI DEL
PATRONAT DE
L'ERMITA,
“NOU TEATRE ESTUDI”
REPRESENTA L’OBRA
“UN PROMETATGE”,
DE ČEKHOV

ENTREVISTA AMB ALGUNS DELS PROCESSATS PER
UN ARTICLE PUBLICAT AL “VINAROS”

LA EMBARCACION
“CARAGOLI”
QUE FUE BENDECIDA
EL DOMINGO PASADO
EN NUESTRO PUERTO

HOY Y MAÑANA, EN EL PABELLON
POLIDEPORTIVO MUNICIPAL SE DISPUTARA EL
VI TROFEO BALONMANO CIUDAD DE VINAROS

Karl Marx tenia tota la raó quan afirmava que la crítica de la religió és el pressupòsit de qualsevol crítica. No tant perquè és l'entrenament intel·lectual previ a tota interpretació racional del món on vivim, sinó també perquè revela l'arrel i l'esència de qualsevol destrucció dels individus, de qualsevol forma d'opressió humana.

Es estrany, doncs, que la crítica de la religió, malgrat tota la seua legitimitat i la seua raó, malgrat tot el seu valor formatiu en ordre a la llibertat, la responsabilitat i a la sana actitud crítica davant la societat, estigui avui tan deixada de banda per part dels intel·lectuals d'esquerres. Fins al punt que molts sectors d'esquerra subscriurien les següents paraules de Santiago Carrillo: "Estem convençuts que el sentiment religiós, si no és depravat i utilitzat al servei de l'obscurantisme i de l'endarreriment social, pot ésser un factor positiu en la lluita contra la desigualtat política i social, en la lluita per una societat democràtica i socialista".

Contràriament a Carrillo, hi ha molts que pensem que la religió no pot ser mai un factor positiu per al progrés humà, i no per les seues actuacions històriques circumstancials, sinó per la mateixa essència del fet religiós. En aquest sentit, és força aclaridor un recent llibre de Joan Leita

CONTRA EL MATALAS IMMENS

LES ESQUERRES I LA RELIGIO

per ARGITASUNA

(1), a qui pertanyen aquests mots: "Cal manifestar un total desacord amb els resultats d'una crítica que només ha llevat a la religió el defecte circumstancial d'una manipulació per part de la societat burgesa i capitalista. Allò que s'ha de deduir és que el sentiment religiós no pot ésser un factor positiu en la lluita contra la desigualtat política i social, en la lluita per una societat democràtica i socialista".

Leita, amb uns raonaments clars i irreprotxables, aconsegueix descobrir-nos el nucli esencial de la religió —que no és només "creure en Déu"— i ferir-lo de mort. Marginalment, ens mostra com l'imperialisme —que defineix com "la tendència a la reunió de pobles ètnicament i culturalment diversos en un mateix conjunt econòmico-polític, sota la direcció autoritària d'un poder acaparat centralment per un poble dominant"— conté el mateix nucli que la religió. No era tan absurda, doncs, la divinització dels emperadors romans.

Parlem ara de "la unidad de España", sostinguda per esquerres i dretes (2). Aquestes la volen mantenir sota formes que van des del centralisme ferreny fins a unes autonomies descafeïnades. Les esquerres propugnen unes autonomies àmplies o una organització federal de l'Estat. Però uns i altres coincideixen sospitosament a mantenir "la unidad de España" com a principi inamovible, amb arguments tan frívols com l'"imperativ econòmic" de la dreta o l'"internacionalisme proletari" dels grupets d'esquerres. Arguments que més pareixen excuses de mal pagador, per la seua inconsistència i futilitat.

tat, que producte d'una anàlisi seria de l'opressió nacional.

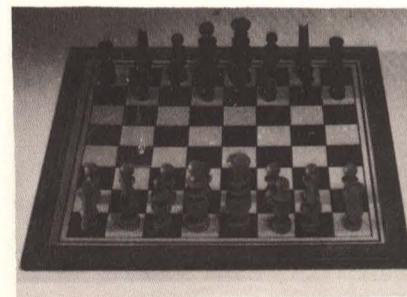
Aquesta estranya coincidència entre dretes i esquerres, aquesta intangible "unidad de España" postulada de manera acrítica i sense explorar-ne mai seriósament les bases, em fa pensar que el **patriotisme espanyol**, sagrat per a uns i profà per als altres, actua a la manera d'una religió i, com aquesta, amb un objectiu destructiu molt concret: L'objectiu que els pobles dels Països Catalans i de les altres nacions **accepten resignadament la seu total anihilació**. Les autonomies de la dreta o els federalismes de l'esquerra solucionen l'opressió nacional de la mateixa manera que les virtuts religioses de la caritat o la misericòrdia solucionen les injustícies socials.

Autodestrucció i destrucció dels altres: *Vet aquí la religió.*

1.— Joan LEITA: **Anàlisi desctructiva de la religió**. Edicions 62, Barcelona, 1976. El lector interessat en el fet religiós podrà consultar amb profit el llibre següent, més complet que el de Leita:

Bertrand RUSSELL: **Por qué no soy cristiano**. EDHASA, Barcelona 1980.

2.— Exceptuant, és clar, l'anomenada **esquerra independentista**, que existeix a Galícia, Euskadi i els Països Catalans.

Joc d'escacs
del tipus espanyol

TALBOT 150 VENTAJAS EXCLUSIVAS.

AUTOLICA

Ctra. Valencia-Barcelona, Km. 67,400
Teléfono 21 13 22. CASTELLON

- Pruebe un Talbot 150 y desde ese momento, disfrute del coche.
- Comprobará sus ventajas exclusivas, una por una: bella línea aerodinámica, interior lujoso y acogedor, encendido electrónico, programador de velocidad, suspensión independiente a las cuatro ruedas, computadora de viaje, cambio automático de marchas, dirección asistida y muchas otras cosas más, que le hacen ser el coche más avanzado de su categoría.
- Pruebe el Talbot 150. Le esperamos.

ANTONIO GINER

Ctra. Valencia-Barcelona, s/n.
Teléfono 45 01 12. VINAROZ

EL ESPÍRITU AUTOMOVILISTA.

TALBOT

Parlem amb els processats:

“NO TE SENTIT QUE EN 1980 SE’NS ACUSE DE PROPAGANDA IL.LEGAL”

“El processament, en realitat, va dirigit contra les organitzacions populars”

Davant la notícia que a un grup de vinarossencs, en la seua qualitat de representants de partits polítics i centrals sindicals radicats a Vinaròs, se’ls acusava de “propaganda il.legal” i, per l’esmentat delicte, se’ls demanava un any de presó per a cadascú, ens vam posar en contacte amb quatre dels encau-sats, a fi que tractesssen d’explicar-nos la seua situació actual davant aquest fet. Els entrevistats són Neus Olives, del MCPV; Ximo Garcia, de la CNT; Jesús Catalan, del PSAN i Joan Boix, del PCPV.

Com és sabut, l’origen del processament d’aquestes perso-nes és un comunicat publicat al “Vinaròs”, en el qual es pro-testava per l’actuació de la policia durant la vaga legal dels treballadors del Mercat d’Abastos de València, actuació que va ocasionar la mort del jove treballador Valentí Gonzàlez. Remetem el lector a la informació apareguda la setmana pas-sada en aquest setmanari.

— Va haver-hi unanimitat entre tots els partits quant a la redacció i publicació del comunicat de premsa?

Neus: Una unanimitat total. Els criteris eren prou unificats a causa de la indignació natural en aquells moments per la mort del jove treballador.

Boix: Efectivament, l’acord es va prendre per unanimitat, sense cap fricció ni problema.

— Quins motius us van impul-sar a publicar-lo, el conflictiu co-municat?

Catalan: Sobretot, la manca d’informació objectiva sobre els fets. El poble no va ser informat com cal, ja que la premsa diària valenciana, com és sabut, més que informar pretén manipular la informació. El mateix passa amb la televisió de l’Estat.

Ximo: Unicament el “Valen-cià Setmanal” va informar prou objectivament. Ràdio Popular de València, que se sent molt malament a Vinaròs, també en va donar alguna informació, però bas-tant inexacta i parcial contra els treballadors.

— Fins a quin punt creieu que és o no és delictiu el comunicat?

Boix: Creiem que no hi ha, de cap de les maneres, cap delicte. El màxim de què se’ns pot acusar és de fer servir el mateix llenguatge que usa la burgesia en la seua premsa quan les víctimes no són de classe treballadora.

Neus: Efectivament; ens vam expressar amb els mateixos ter-mes que s’expressa la premsa. D’altra banda, exigències popu-lars de l’estil de “dimissió del go-vernador” o “dissolució cossos repressius” són conceptes molt

que pot coïncidir o no amb la donada per l’oposició. Però no recorren sistemàticament a la for-ça repressiva d’unes lleis —que són encara les de l’època fran-quista— per fer callar tota versió o opinió que no concorde amb la del govern.

— Creieu que el tan repetit co-municat podria ser conflictiu per alguna frase o punt en especial?

Boix: Crec que el fet que algu-na frase o expressió hagi estat més o menys “forta” és del tot intrascendent: el processament s’hagués produït de totes mane-res, ja que és el context d’ofega-

mort, després d’un any encara no se sap res del fet mateix, és a dir, no sabem si el policia que va disparar és considerat responsa-ble directe, si obeïa ordres concretes d’algú... Aquí rau l’absur-ditat de la nostra situació, i és que al responsable encara no li han fet res, mentre que nosaltres, per un simple i inofensiu escrit estem processats i amenaçats amb un any de presó.

— Parleu-nos una mica de la campanya que voleu fer per la llibertat d’expressió.

Ximo: La campanya està pen-sada per explicar al poble aquest processament que, en realitat, no és problema exclusiu nostre, dels implicats directament, sinó que va adreçat contra unes de-terminades organitzacions popu-lars.

Boix: Efectivament, aquest és l’objectiu concret de la cam-panya. Es vol judicar unes perso-nes, però en realitat es vol col-pejar unes organitzacions populars. El poble ha de ser conscient que es vol castigar postures col.lectives i no privades. Ha de ser conscient que no té sentit que, en 1980, s’acuse unes organiza-cions populars de “propaganda il.legal”. Es totalment absurd.

Neus: Es un problema de la so-cietat en general, un problema de llibertat d’expressió. El poble ha d’adonar-se que encara hem de lluitar per les llibertats bàsiques. Hem de ser conscients que, d’aquí a cap d’any, poden ser quatre-centes les persones proces-sades a tot l’Estat per opinar con-trà la política del govern. I això és molt greu en un Estat que es diu democràtic.

— Quina resposta espereu a la vostra campanya per part del po-ble?

Catalan: Seria molt positiu, no solament per a nosaltres o les nostres organitzacions, sinó sobretot de cara a l’aconseguiment d’unes llibertats que avui no exis-teixen, que les entitats de Vina-ròs, cíviques, culturals o recreati-ves, l’Ajuntament —i remarclo, fo-namentalment, l’Ajuntament— i els treballadors en general mani-festesssen d’una manera o altra el seu suport i la seua solidaritat amb nosaltres. Des d’aquí de-manem a aquests solidaritat. Ex-pressada d’una manera o altra, però fent-nos costat. Seria una bona resposta, i demostraría que les llibertats bàsiques no poden ser atacades impunement.

Rubèn Andrés

VINAROSENCS PEL MON

Pere Barceló Batiste és un dels molts vinarossencs que anys endarrera va deixar el seu Vinaròs natal. Lluny de la terra on van nàixer no oblidem, però, la seua gent, el seu paisatge.

Iniciem una nova secció amb el títol «VINAROSENCS PEL MON» on tot vinarossenc que per avatars de la vida visque lluny tindrà cabuda.

Pere Barceló Batiste se'n va anar cap a Alemanya amb els seus pares, contava per aquell temps

13 anys i recorda els seus anys al Grup de Baix (Sant Sebastià) i em va dir que volia aprofitar l'avinentesa per fer un record a don Joaquim Ramírez encara que de forma pòstuma a Don Elies Ortí.

També va passar per l'Acadèmia Vidal on va rebre ensenyances de Don Agustí Comes que van influir molt en ell i segons ens diu li està molt agrair.

Els seus pares viuen a Stuttgart on el seu pare treballa al Consolat Espanyol, vénen cada any a estiujar i quan es jubilaran pensen tornar a Vinaròs.

El que no pensa tornar és ell, que té a Alemanya molt més camp per desenvolupar la seua professió. Però com els seus pares també Pere Barceló i la seua esposa estuegen a Vinaròs Marianne ens diu que Pere suporta sense cap mena d'enyorança l'hivern però quan vé la primavera sent la necessitat de tornar al seu poble i amb la seua família.

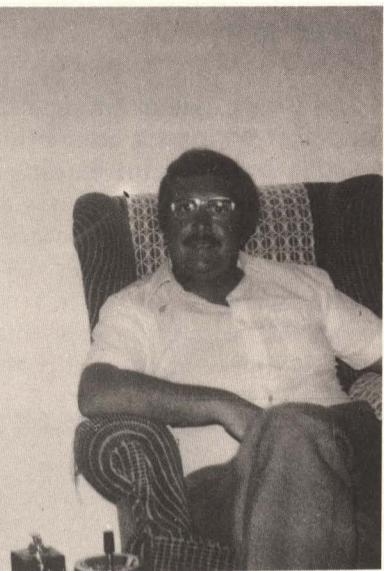
Marianne i Pere no es van conèixer al Campus de cap Universitat alemanya sinó en unes circumstàncies poc usuals, quan anaven a una excursió arqueològica a Grècia, el vaixell va naufragar davant Corfú i Marianne li va salvar la vida de Pere.

Marianne Ilig i entén el català correctament, llengua imprescindible per tota persona que vulgue estudiar romàniques.

Ens parla de la seua estada a València i ens diu que el català i el valencià són una mateixa llengua i que els Països Catalans són una realitat. Que a Alemanya

tenen una gran tradició en la investigació de la història dels Països Catalans, tradició de més de cent anys que va començar amb els professors Heinrich Finke, Johannes Vinke i Kuechler de qui va ser deixeble Marianne i que és el que li va suggerir la possibilitat d'investigar la nostra història.

L'any que ve Pere i Marianne potser tornen a Vinaròs i ens donen alguna conferència de la nostra història.

Dra. MARIANNE HAENPTLE

Llicenciada en Filologia Anglesa i Història per la Universitat de Friburg.

Tesi doctoral elaborada a València (Arxiu del Regne de València) i presentada a la Universitat de Friburg (Alemanya) sobre l'abastiment de blat i la política comercial del Regne de València durant el Segle XV.

Es actualment professora de Filologia anglesa a la Universitat de Eichsfeld.

Dr. Pere Barceló Batiste
Historial Acadèmic.

Grup Escolar Sant Sebastià i Acadèmia Vidal Vinaròs

Cursa Batxillerat Superior i curses preuniversitàries a l'Institut Humpis de Ravensburg.

1974 Llicenciat en Història per la Universitat de Friburg 1976 Llicenciat en Filologia Germànica a la mateixa universitat

1978 Guanya oposicions per a Catedràtic a l'Institut de Neustadt.

Des de 1979 el Dr. Barceló dóna classes d'història a la Universitat d'Eischaett on és membre de la junta rectora.

A començament del 1980 presenta la seua tesi doctoral al tribunal de la Universitat de Friburg que li va concedir la qualificació de «MAGNA CUM LAUDE».

OBRA CIENTIFICA.

Estudi didàctic sobre l'aptitud de la història romana en l'ensenyament de segon grau. (Publicat en alemany)

Tesi Doctoral.

Les relacions exteriors de l'Imperi Romà durant el regnat de la dinastia constantiniana (des de Constantí el Gran 306 d.d. j.c. fins Julià l'Apòstata 363 d.d. j.c.) (publicada en alemany) etc. etc.

Lluís Terol

VINAROZ EN LOS LIBROS

«El litoral valencià» tomo 2º «Aspectes econòmics», de Vicenç M. Roselló Veguer.

*****

Esta obra editada en 1969 ofrece un extraordinariamente interesante panorama de Vinaroz, al que dedica especial atención respecto de su riqueza marítimo/portuaria, a lo que nos referiremos.

Comenta que (1966) López Gómez consideraba a nuestro puerto el 29º nacional, solo tras Castellón (el 13º) en nuestra provincia. Era (1962) el tercer puerto del reino de Valencia en número de embarcaciones (176) tras Valencia (379) y Gandía (183) aunque es el quinto respecto de mayores de 20 ton. (Santa Pola, Villajoyosa, Alicante y Castellón) y el quinto en número de marineros (895), por debajo de mil, que los superan Santa Pola, Alicante y Valencia, y con 905 Villajoyosa.

En cuanto a capturas (1964) le supera ligeramente Alicante (16'8 mil/ton.) siendo Castellón/Vinaroz quienes pescan las casi 15'0 mil/ton. de la provincia, frente a Denia, Altea, Villajoyosa, Alicante, Santa Pola y Torrevieja, en Alicante. La media (1962/1965) supera a la de Alicante (4'2) y solo es superado Vinaroz (4'4) por Castellón (10'3 mil/ton.) siendo la pesca total de nuestras costas de 30'3 mil/ton. de media anual en ese periodo.

Por lo que respecta a los párrafos dedicados exclusivamente a Vinaroz copiamos textualmente los de las páginas 27ª y 38ª, este último referente a la construcción naviera.

VINAROS.- Al final del segle XVIII, el port vinarossenc comptava ja 28 bous, tripulats per 140 mariners, que només podien pescar sis o set mesos, per causa dels quatre mesos de veda, i cincuenta-dos dies més per la tonyina. Hui en dia -fallida l'apertura comercial- Vinaroz és un port eminentment pescador; hom utilitzà la platja interior com a varador i el moll de llevant per a desembarcar el peix, el qual fa el segon dels tonatges valencians (20é. a 25é. lloc espanyol). El recent auge de la sardina, cada dia més escassa als caladors tradicionals del Cantàbric, ha atret la indústria conservera (oli, escabetx, al natural i farines). El volum de peix se mou entorn de les 4.000 tones anuals, procedents de la pesca a l'encesa, especialment (unes 30 barques), i un 30 per 100 (55 per 100 en valor) d'altres 40 que es dediquen a l'arrosegada. La població marinera oscil·la entre 700 l'hivern i prop de 1.000 homes l'estiu.

EL PORT DE VINAROS

Al segle XIV -platja rònega- ja albirava constituir-se en port d'Aragó. L'abric era fondo i arrecerat, de manera que al XVII

hom el preferia, de vegades, a Barcelona. Ni el camí real d'Alcañiz a Vinaròs, ni el primer projecte de port al XVII, arribaren a la realització; no obstant, el tràfic i la construcció naval hi eren d'alguna categoria.

El 1709 una Ordre Reial l'equipava a port -amb Peñíscola, València, Dénia i Alacant-, i els autoritzava per al comerç exterior del Regne. A finals de segle la població vivia de la marina i el comerç: una part de la flota era dedicada al transport de fruits i importació diversa; l'altra, a la pesca. En 1803 l'Ajuntament sollicità la construcció d'un moll; hi hagué el projecte de T'Serstevens, moll i contramoll que no arribaren a ser bastits. Al 1851, a la fi, la pressió d'un bisbe vinarossenc conseguí l'arrencada de les obres, que finiren el 1875; quatre anys després el dic ja era prolongat i en 1910 hom havia redactat un projecte d'ampliació exigida pel tràfic: 159 vaixells entrats i 225 sortits en 1909 (9.665 i 8.876 tones, respectivament).

Nos congratula saber que la opinión de Roselló coincide con la nuestra (recientemente expuesta en un informe colegial al Plan General de Benicarló: (Vinaroz, puerto pesquero; Peñíscola, puerto de embarcaciones turísticas; Benicarló, puerto de servicios y instalaciones deportivas). Roselló dice: «Sobren ports y portets... la concentració s'imposa...»

...El Grau de Benicarló, separat només per set quilòmetres de Vinaroz -un absurd d'infraestructura... El port (de Peñíscola) es només pescador; potser el turisme hi introduirà alguna diversificació esportiva...»

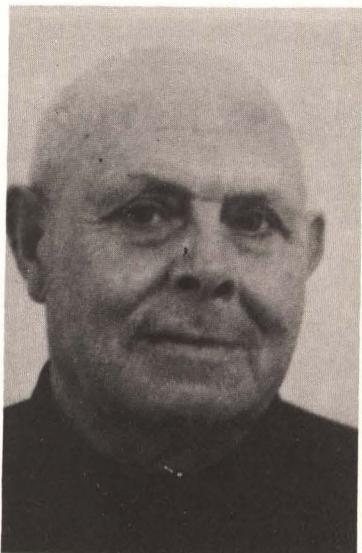
No podemos dejar de anotar que, en la referencia a Denia, dice: «...en 1609 fou el port central de l'expulsió dels moriscos, els quals ocuparen desset galeres napolitanas y deu mercats, rumbo a Orá en successives expedicions. (Lapeyre)».

Cita a Escolano cuando habla de las atarazanas que Vinaroz tenía, florecientes, en los siglos XVI y XVII. Refiere de la gran producción de «velers i llaguts» en el siglo XVIII, desde 1786, con aumento en el siglo XVIII, en que llegó a tener la primera matrícula de España. Después decayó esta industria, que renació para la construcción de barcas de pesca, si bien, en la época de la Primera Guerra Mundial llegó a construirse un «pailebot» de 1.200 toneladas y con cuatro palos.

Siendo que aportamos estos datos con motivo de la Exposición dedicada al Puerto de Vinaroz (Amics de Vinaroz) dejamos para otra ocasión el comentario a este libro en sus demás aspectos económicos.

José Antº Gómez Sanjuán

XERRADA AMB UN MARINER VETERA

persona molt indicada per a parlar-nos d'aquestes coses.

El punt fonamental de la nostra xerrada ha estat el parlar d'alguns dels temporals més destacats que ha patit Vinaròs dins d'aquest segle.

Segons ell creu, i així ho creuen les persones majors, abans plovia més que no ara, i els temporals eren més forts i de molt més llarga durada. Ens diu, per exemple, que quan van posar l'estàtua de Costa i Borràs l'any 1918 va ploure 24 ó 25 dies seguits. Es per això que la gent comentava per aquells dies: "Des de que han posat eixe monument que no para de ploure. Encara ens negarem d'aigua..."

Com vostès ja saben el diumenge dia 31 de Setembre es va clausurar la V^a Mostra de Records Vinarossencs que va estar dedicada en aquesta ocasió al tema monogràfic del Port de Vinaròs. Es fàcil de comprendre que va ser molta "la gent de mar" que va passar pel Museu Municipal. Una d'aquestes persones va venir a oferir-nos un llibret editat amb motiu de la captura, per la seu embarcació d'un peix amb dos caps i dues cues. Parlant, parlant amb ell ens varem donar compte de que recordava molt bé diferents esdeveniments que tenien com a protagonista la furia que de tant en tant adquiria la mar al nostre poble. Per això va ser que vam quedar en anar a visitar-lo un dia, per a que ens parlés d'aquests records.

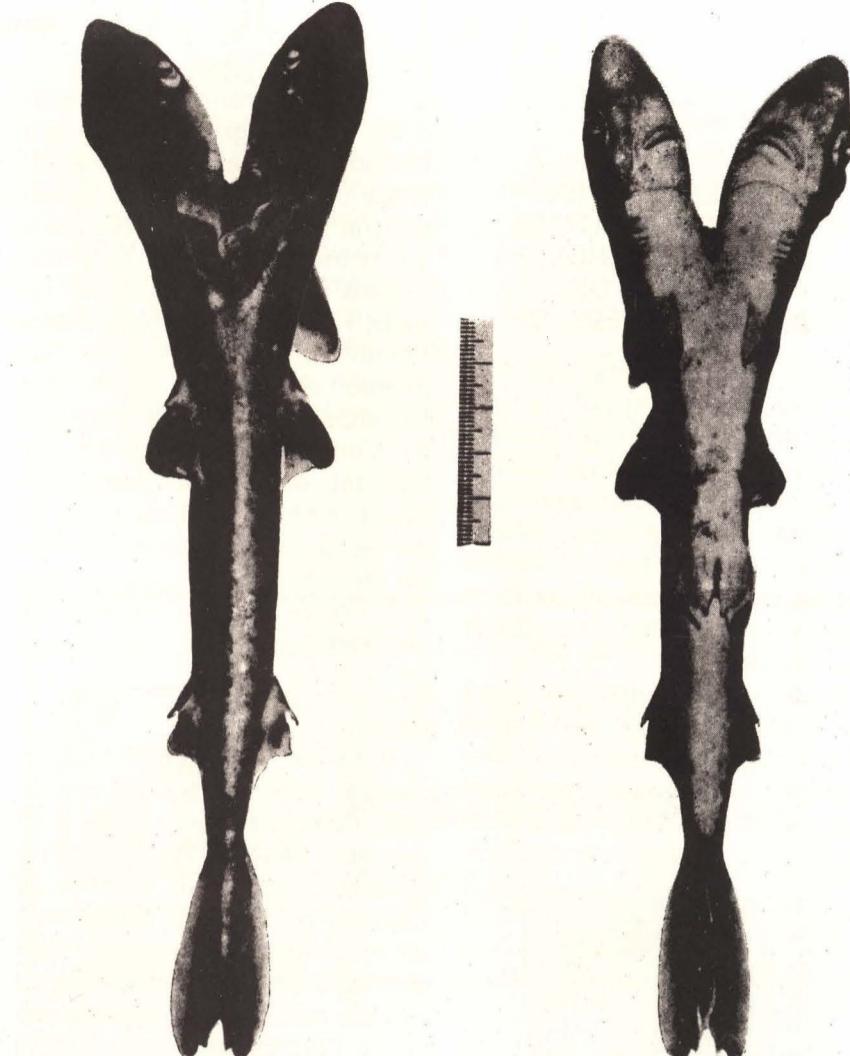
El seu nom serà conegut per molts vinarrossencs relacionats amb l'activitat marinera. Li diuen Rafael Montserrat Bordes i va nàixer el 5 d'abril de l'any 1902, és a dir, compta avui en dia amb 78 anys.

Des de molt jove la seu vida ha estat vinculada a la mar, per això és

Commentava la seu dona, que també va col·laborar amb els seus records, una riuada que va succeir l'any 1909. A mitja nit, ells que vivien al camp van sentir molts de crits. Uns guardies passant van dir-los que l'ull del pont s'havia cegat i després trencat, i un home dels que habitualment venia de vendre d'un poble veí en carro, va caure, morint el matxo i trencant-se el carreter les dues cames. Al matí següent aparegueren gran quantitat d'animaus morts: gallines, porcs, matxos, etc... que varen fer cap a la mar així com molts d'arbres. La gent no es va enterar fins al matí següent a l'anar a missa d'ànimes, puix era el dia de Difunts al Novembre, ja que al poble no havia plougit massa i la riuada baixava de per amunt.

El senyor Rafael, tornant al tema de la mar, ens diu que quan ell tenia uns 9 anys recorda un temporal que es va presentar d'improvist i unes barques de Peníscola no podien entrar en el nostre port pel vent de proa que trobaven. Ens compta l'anècdota del "Novillo", el barber, que va agarrar un salvavidas, i al tirar-lo a un que s'ofegava va caure ell també a l'aigua.

Dos joves que es van tirar a la baixa d'un cop, per acudir a un salva-

—Teratodimios de *Squalus acanthias*; derecha, vistos ventralmente; izquierda, vistos dorsalmente. Escala en milímetros.

ment, van parar a una roca. L'un va eixir malferit amb una agulla de cap negre clavada al peu i l'altre va quedat malferit de les cames.

Va ésser un temporal que inclús a Barcelona va anegar barques parelles i es va ofegar molta gent.

Una barca vinarossenca veient un faro —quasi segur que era d'una bicicleta— van anar cap a terra pensant que estaven prop del moll. Quan se'n van adonar estaven en mig d'una vinya.

També recorda, el nostre interlocutor, el temporal de l'any 1920 en que ell anava en una barca i se'ls va trencar la clau del pal. Darrera d'ells anava un vaixell italià anomenat Afor-tunato Viareccio que anava carregat

de dogues (fustes per a fer bocois) que a punt d'embarrancar prop de la platja d'arena, el capità es va treure la pistola ordenant que els mariners despleguesssen totes les veles per poder eixir-se'n. Molta gent ho mirava des del contramoll. Els mariners italians van anar a l'Ermita a donar gràcies a Sant Sebastià.

Com a últim temporal ens va parlar aquest marinero d'un dels més forts que s'han conegut a Vinaròs, és a dir, el de l'any 1926, del qual temporal incluïm una foto en la que podem veure els seus efectes desastrosos. La nit del dia de Nadal, després de sortir de casa de la núvia, mentres sopava, va anar a vore'l l'ama de la barca per a dir-li que anés al moll ja que estaven les barques en molt de perill.

Al llarg de la nit es va partir el moll quedant com si fora un riu. El tio Manuelet "De Pei" anava a passar la barca al contramoll i a meitat de camí es va parar el motor i se'ls va endur la mar cap a fora. En un cop de mar el tio Manuelet va ser tirat a l'aigua i va parar davant de les cases de Planxadell.

Les pèrdues en barques van ser molt grans.

Un home que li dien Pepet "Lo Maote" va anar amb la trompeta de passar llista, al Cinema de Torres (Cine Moderno) per a dir a la gent que no estava bé fer cinema mentres els mariners s'estaven negant.

Com a resum es pot dir que no va morir ningú, però van haver molts braços i cames trencats.

Sols ens queda agrair al senyor Rafael l'amabilitat que ha mostrat en el seu oferiment de comptar-nos totes aquestes coses.

Per l'Associació Cultural "Amics de Vinaròs"

X.R. i R.R.

Temporal — 26 diciembre 1926

NOTICIARI LOCAL

Teatre a benefici
del Patronat de l'Ermita

REPRESENTACIÓ D' "UN PROMETATGE", D'ANTON ČEKHOV, A CARREC DE "NOU TEATRE ESTUDI"

Quan una obra còmica aconsegueix de fer riure el públic, i diverses vegades durant la representació, és simptoma inequívoc que els actors, en principi, saben fer el treball que tenen entre mans. Perquè no hi ha cosa més penosa que la representació d'una obra còmica on el públic roman seriós com un titot.

Amb "Un prometatge", del rus Anton Čekhov, el nostre grup local de teatre, que ja ens havia mostrat les seues qualitats artístiques no fa gaire amb l'obra "Antígona", ha palesat una maduretat

ANTON ČEKHOV

sa i professionalitat que ja vol-drien per a si grups de més anomenada. El treball d'Anna Ma Cases i Sebastià Gombau agrada molt al públic, i ens va fer passar a tots una estona molt divertida.

Però les coses no són mai casuals, i en el cas de "Nou Teatre Estudi" el seu domini de l'expressió artística és fruit d'un treball, un estudi i una preocupació constant pel teatre. Un treball fet dia a dia, assaig rera assaig, amb un notable afany de perfecció. La inspiració ha d'estar en la base de tot artista, però ella a soles no seria res sense un dur treball quotidià.

Respecte a l'obra que hage fet riure el públic no vol dir, en absolut, que l'hàgem de jutjar com una obra lleugera. Ben al contrari: com és ben sabut, el teatre de Čekhov, sota el seu humorisme amarg i lúcid, amb el seu estil expressiu i planer, ens retrata de manera admirable la burgesia russa de l'època, amb tota la seua banalitat i estupidesa. Burgesia decadent que, en certa manera, intuïa ja el seu pròxim final i la seua condemnatció històrica. I en molts d'aspectes, la crítica radical de Čekhov encara és vàlida per a moltes manifestacions de la burgesia dels nostres dies.

Una instantània de la representació teatral,
que va assolir un notable èxit interpretatiu

L'obra es va representar amb la finalitat de col.laborar econòmicament amb el Patronat de Protecció de l'Ermita. L'assistència de públic, encara que suficient per a "fer ambient", no va ser la que s'hauria pogut esperar donat el caràcter benèfic de l'espectacle. I més, tenint en compte

que el personal no s'hagués avorrit, ni de bon tros. Això dit amb total sinceritat.

De totes maneres es van recaptar unes set mil pessetes, quantitat que, si bé modesta, podrà contribuir a pal.liar el greu estat en què es troba la nostra Ermita.

Rubèn Andrés

J. MIRALLES

COLOCACION DE PERSIANAS,
CORTINAS, BUZONES Y
ESTANTERIAS METALICAS

Avda. Zaragoza, 1, 1º-1ª VINAROZ
Tel. 45 21 34

MUEBLES AUXILIARES * LAMPARAS * CERAMICA * CRISTAL

ISOLDA BAS DE CATALA

Costa y Borrás, 46
VINAROZ

MAGNIFICO AYUNTAMIENTO DE VINAROZ

En la COMISION MUNICIPAL PERMANENTE del día 2 de Septiembre de 1980, y por jubilación de un Peón de la Brigada de Servicios, se acordó dar publicidad de la vacante, para quien pueda interesarle.

Las solicitudes serán presentadas en las Oficinas de Secretaría, durante los 8 días hábiles a contar de su publicación.

Vinaròs, Septiembre de 1980

NUEVA EMBARCACION DE PESCA

El pasado domingo día 7 asistimos, gentilmente invitados por el propietario D. Manuel Fábrega Solá, a la bendición y bautizo de la embarcación «Caragolí», barca pesquera de arrastre, que viene a engrosar la flota de nuestro puerto.

La ceremonia tuvo lugar a las doce y media y la bendición realizada por Mosén Julio, siendo padrinos los hijos de los propietarios Doña Manolita y Enrique y testigos la autoridad de Marina y numerosos invitados.

Tras estos prolegómenos, y el consabido bautizo con champagne, se procedió a la inauguración técnica, con unas maniobras en el puerto que demostraron la pericia del patrón y del jefe de máquinas Sr. Peña, para, a continuación, llevarse a efecto la primera singladura, con unas vueltas bordeando nuestras preciosas costas comarcas, que nos permitieron admirar la belleza incomparable de nuestra hermosa Ciudad. Mientras degustábamos el tradicional «coc amb tonyina» pastas y bebidas a discreción.

Deseamos a la familia Fábrega Martí los mayores éxitos en esta nueva Empresa. Es nuestro deseo y el de legión de amigos que con su simpatía, cordialidad y bondad de carácter ha sabido granjearse este matrimonio vinarocense tan enraizado en nuestras tradiciones marineras. Como hemos dicho, la barca, engalanada para acto tan emotivo como tradicional, efectuó su primera singladura con una carga de entrañables amigos de la familia, amigos que eran todos los que fueron pero no estaban todos los que son, pues, en tal caso, a pesar de las características técnicas de la nueva embarcación, de su capacidad y desplazamiento, harían falta muchas más barcas para albergar la enorme cantidad de amigos que, de corazón, aprecian a la familia Fábrega y en especial a nuestro entrañable Manolo Caragolí.

Que la bendición de Dios, a través del patrón Mayor de los marineros, caiga sobre la «Caragolí» y todos sus tripulantes, y el mayor éxito les acompañe en todo momento pues el amigo Manolo y su familia, se lo han ganado a pulso.

Nuestra enhorabuena.

J. E. A.

SE VENDE PISO NUEVO

En Avda. de Madrid, torres 8 - 3º A.
Razón: Tel. 45 11 84 — VINAROZ

EXPOSICION

El domingo, día 7 del actual, se clausuró en el local de la Caja Rural «San José» de Alcora una exposición de 30 acuarelas de nuestro amigo y paisano D. Federico Valls. Dicha exposición, que desde el 31 de agosto, estaba abierta al público ha constituido un verdadero éxito, del que felicitamos sinceramente al Sr. Valls. Enhorabuena.

DE LA CALLE Nª SA DEL SOCORRO

El pasado lunes día 8, festividad de Nª Sa del Socorro fueron nombradas mayoralas para el próximo año:

Sra. Ma Carmen Provinciale
" Ma Carmen Blasco Terc
" Filomena Ferras
" Mari Carmen de Carpe
" Celia Bernard
" Acela Tosca

LAS COSAS DE TVE... EN «COSAS»

El pasado viernes día 5, en el concurso de «Rutas Turísticas» que se desarrolla en el programa «COSAS» de TVE, le tocó el turno al Baix Maestrat. En programas anteriores se había pasado desde Alcañiz hasta Morella y San mateo y todo hacía suponer que Vinaròs ocuparía algún espacio en la continuación de la ruta hacia la costa. Nuestra sorpresa fue mayúscula al comprobar que ni siquiera el nombre de Vinaròs era citado, recayendo todo el peso y la «fama» de la comarca en nuestros vecinos de Benicarló y Peñíscola.

No queremos repetir ninguna de las frases escuchadas en tal desafortunado programa por «no herir la sensibilidad del lector». O Vinaròs ha sido borrado del mapa o hasta tal punto llega la ignorancia en Prado del Rey que se cree que la provincia de Castellón termina en Benicarló. Y para colmo el presentador, alardea, cuando le conviene, de ser valenciano. Incluso en cierta ocasión pisó nuestra tierra. En fin, esas son las «cosas» de TVE.

*****

XIV CONCURSO LOCAL DE PESCA

A partir de las 9 de la noche del día de hoy, hasta las 6 de la mañana del domingo se desarrollará en la playa frente al Colegio San Sebastián, el XIV Concurso local de pesca deportiva que organiza la Sociedad de Pesca «La Lubina». En este concurso puntuará toda clase de pescado cuyo peso sea superior a 100 grms., excepto pescado sin escamas, lisa, lirio, salpa y palomita.

Se entregarán trofeos a los tres primeros clasificados y tres premios para el 4º, 5º y 6º; además del Trofeo especial a la pieza de más peso.

Difundir su nombre, favorece su negocio, ¡anúnciese!

PARA PUBLICIDAD EN ESTE SEMANARIO,
DIRIGIRSE A

PUBLI~VAQUER

PUBLICIDAD GENERAL

Arcipreste Bono, 43 Bajos — Tel. 45 19 35 — VINAROZ

LOS CLAVEROS

En distintas ocasiones, y especialmente con motivo de la constitución del Patronato de la Ermita del Puig (Nª Sª de la Misericordia y San Sebastián) de Vinaròs, se ha planteado que fuera la titulación de «clavero» o «clavario» que aparece en distintos documentos. A los efectos de dilucidar ésto quiero transcribir lo que entendían por «clavero» en la Orden de Montesa. Para ello transcribo el texto de la pág. 420 de la obra «MONTESA ILUSTRADA» de frey Hipólito de Samper (Ed. 1669), que dice así:

«El nombre de «clavero» no corresponde a los hechos porque, propiamente, «clavero» es lo mismo que «llavero» como dicen las Definiciones de la Orden y se desprende de su sello, que es las Cruces de la Orden y dos llaves. (Obsérvese que se dice «cruces» en plural: Montesa y S. Jorge). Y aunque el nombre

tiene esa significación los efectos son bien diferentes; porque el Clavero nunca ha tenido a su cargo las llaves del Castillo, sino el cuidado de distribuir el mantenimiento necesario a las personas que residían en el Sacro Convento. Así se ha estilado en Calatrava, y en la primera Visita que tuvo nuestra Orden en el año 1326 se dispuso lo siguiente: «Item mandamos al Clavero que provea el Convento de las cosas necesarias, y siempre que acontezca que el Convento no tenga pan, vino, carne, pescado, queso o aceite para las cocinas o para las lámparas, y cera para la Iglesia; por tantos días como faltare, esté el Clavero en Convento a pan y agua».

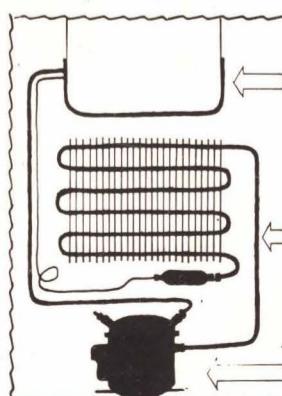
Tenemos, pues, aclarado qué sea el «clavero» de nuestro Ermitorio y de otras cofradías.

José Antº Gómez Sanjuán

CLASES DE E.G.B.

a partir del 1º Octubre

en C. Sta. Marta, 5 — Teléfono 45 01 79

JOAQUIN GOMBAU

Reparación de frigoríficos,
por elementos, de todas las
marcas. Calentadores y
termos. Tel. 45 05 29

C/. Villarreal, 8 VINAROZ

LES NOSTRES HERBES

EL ROMER (2ª part)

Al País Valencià per a rebaixar la sang mesclen a parts iguals les fulles de romer amb les de sanguinària o herba de la sang, amb 1/4 d'aigua bullint es prepara una infusió de mitja cullerada sopera de les dues herbes i es pren en dejú.

Una infusió de mitja culleradeta per tassa dues o tres vegades al dia favoreix la menstruació i també fortaleix el cabell.

Finalment, aquesta planta és molt utilitzada a la cuina per a guisos i salses.

El romer és un estimulant eficaç contra el reuma, la paràlisi, la debilitat dels membres, el mareig, els transtorns nerviosos i respiratoris, contra les deficiències hepàtiques i la bilis i inclús contra la impotència.

Com el timó, el romer serveix per a fer bones infusions; un poc per tassa i se pot prendre varis vegades al dia amb la seguretat de que és beneficiós. Als Illepolis, Messegué recomana el vi de romer: es posen a macerar 50 gr. de romer en un bon vi de Burdeos i, al cap d'uns dies, se pot prendre un got a cada menjada. Aquest vi és molt tònic.

Segons la recepta de la reina d'Hungria, pot destilar-se i tirar-ne un poc al bany.

Però el romer es pren principalment pel matí perquè és tonificant i esclareix molt, (és afrodisiac). Messegué els recomana sobretot als xiquets malalts i als vells fatigats.

Per al reuma se fa bullir un grapat de romer en un litre d'aigua durant 1/4 d'hora i s'aplica la decocció calenta, en compreses col·locades directament damunt de les parts atacades.

RECOL.LECCIO: A la primavera i a l'estiu.

CURIOSITATS: Al segle XVI la reina Isabel d'Hungria va fer una aigua destilant amb alcohol la flor de romer, lo qual és un excel·lent cosmètic que conserva fresca la pell de les dones. Aquesta reina als 72 anys, gotosa i reumàtica va recobrar la vitalitat dels 20 anys i va enamorar al rei de Polònia locament fins aplegar a casar-se amb ella.

Des de llavors, "l'aigua de la reina d'Hungria", no sols servia per calmar els dolors de la gota i del reuma sinó també per augmentar l'impuls amorós en dones madures i en senyors cansats, també calmava el mareig i els sofocs.

BOIX FLORIT

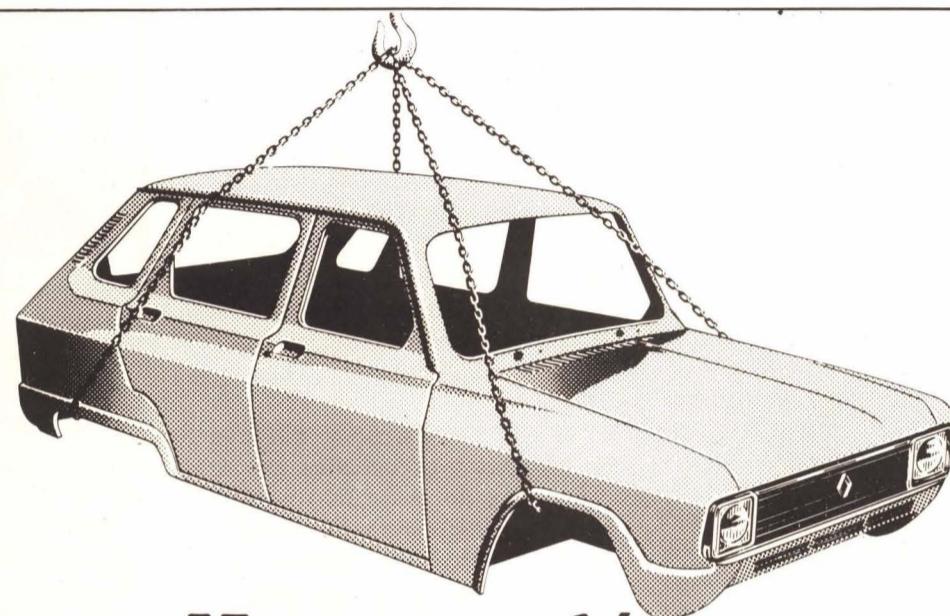

Romer (*Rosmarinus officinalis*), ligeramente reducido. (original: de Sierra).

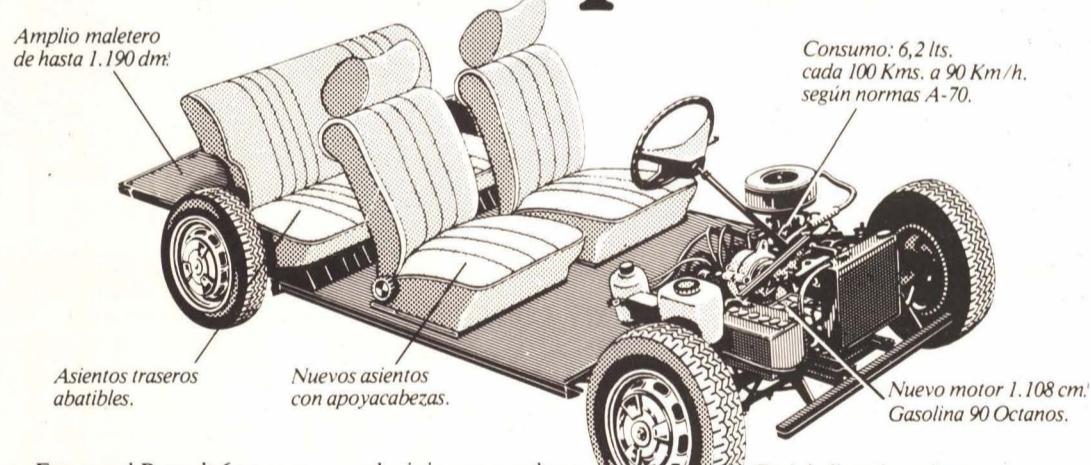
TANT SI VOL UN COTXE MENUT
COM SI VOL UN COTXE GROS

EXPOMOVIL VINAROS

ARCIPRESTE BONO, 51 — TELF. 45 26 20

Nuevo salón abierto al público.

Esta vez el Renault 6 no va a enseñar su quinta puerta.

Y no es que se haya cansado de llevar la cesta. De cargar maletas o de ir de bullo. Porque el Renault 6 sigue siendo cuestión de espacio. Pero, ahora, se ha hecho GTL. Y eso quiere decir dos cosas. Importantes:

1.—Mayor equipamiento: Porque

el seis incorpora ahora todos esos detalles que se agradecen en un turismo.

Por ejemplo, asientos con apoyacabezas, soporte de radio, warning, encendedor, bolsas laterales...

2.—Reducción del consumo: En litros y en octanaje. Hasta los 6,2 lts. ¡Y de 90!

RENAULT 6 GTL

Venga a verlo en...

AUTOCA, S.L.

CARRETERA VALENCIA – BARCELONA
VINAROS y BENICARLO

CONCESSIONARIO
RENAULT

AGENDA LOCAL

ASSOCIACIÓ PARES D'ALUMNES DEL COL·LEGI SANT SEBASTIA

Es posa en coneixement dels pares d'alumnes del Grup Escolar Sant Sebastià, que a partir del proper dilluns dia 15, fins al 19, de 7'30 a 9'30 de la vesprada poden passar per l'esmentat Grup a recollir els tickets per adquirir els llibres de text, i al mateix temps fer efectiu el pagament dels mateixos amb un descompte del 15 % del qual podrán beneficiar-se tots els associats.

Se pone en conocimiento de los padres de alumnos del Grupo Escolar San Sebastián, que a partir del próximo lunes día 15, hasta el 19, de 7'30 a 9'30 de la tarde pueden pasar por dicho Centro a recoger los tickets para la adquisición de los libros de texto, y al mismo tiempo hacer efectivo el pago de los mismos con un descuento del 15 % del cual podrán beneficiarse todos los asociados.

LA JUNTA

ASOCIACION DE PADRES DE ALUMNOS DEL COLEGIO NTRA. SRA. DE LA ASUNCION

La Junta Directiva de la Asociación recuerda a todos los padres de alumnos del Colegio de la Asunción lo siguiente:

Todos los días de 9 a 11 de la mañana, se encuentran en el colegio, miembros de la Asociación, para facilitar los vales de libros de texto y material escolar, con un 15 % de descuento de la librería Castell.

La Junta

METEOROLOGICO

Día	Má.	Mí.	Hu.	Pres.	L./m ²
2	26	18	80	760	—
3	28	19	69	760	—
4	29	19	79	761	—
5	28	19	80	762	—
6	29	20	70	761	—
8	28	20	78	762	—

Semana del 2 al 8 de Septiembre de 1980.

CURSO DE INICIACION BIBLICA

Comienzo el día 18 de Septiembre de 1980. Cada jueves a las 20 horas.

1º Semestre – Parroquia Santa Magdalena.

2º Semestre – Parroquia San Agustín.

HORARIO DE AUTOBUSES CON SALIDA DE VINAROS

VINAROS-BENICARLO-
PEÑISCOLA
8 - 10 - 11 - 12 - 13 - 14 - 15 - 17 -
18 - 19 horas.
VINAROS-CASTELLON
7,30 (hasta Valencia), 8'30 - 13'30 -
19'15.
VINAROS-CATI, 5 tarde.
VINAROS-MORELLA, 8 mañana.
VINAROS-TORTOSA
7 horas (con enlace en San Carlos
de la Rápita hacia Barcelona).
7'45 y 8'30 (por Ulldecona) -
10'30 - 13 - 15 - 17 y 19 horas (sólo a
San Carlos).

CINE – CLUB

Recomienda T.V.E.

Lunes, 20'35 h. UHF: Revista de Cine.
22'20 h. UHF: A Fondo.
Martes, 16 h.: Musical exprés.
22'45 h. UHF: Jazz.
Miércoles, 21 h. UHF: Musical exprés.
21'30 h.: La orquesta de RTVE.
22 h. UHF: Tribuna de la historia.
22'45 h. UHF: Imagénes (arte).
Jueves, 16,30 h.: Vostè pregunta.
19'30 h.: Animales.
20 h.: Harold Lloyd (cine cómico).
21 h. UHF: Encuentro con las letras.
Viernes, 21 h. UHF: Ciclo A. Hitchcock.
Sábado, 12'30 h.: Quitxalla (infantil).
14 h.: Tribuna de la historia.
19 h. UHF: ¿La clave?
21'50 h.: Sábado cine.
Domingo: 15'15 h.: El hombre y la tierra.
15'30 h. UHF: Documental.
18'45 h. UHF: La música.
20 h. UHF: La música en el tiempo.
22 h. Estudio 1: Molière.

HORARIO DE TRENES A PARTIR DEL 1º DE JUNIO, 80

Dirección Barcelona	Hora de salida
Expreso a Cerbere	2,41
Expreso a Barcelona Central.	3,36
Expreso a " "	8,20
Expreso a " "	8,41
Semidirecto a Barcelona	
Términ.	10,20
Expreso a Barcelona Central.	10,57
ELECTROTREN a	
Barcelona Términ.	11,25
TALGO a Barna	
Pº Gá — Cerbere	14,20
Rápido U/T a Cerbere	15,48
Rápido a Barcelona Término	19,52
Tranvia U/T a Tortosa	21,12

Dirección Valencia Hora de salida

Expreso a Almer.	
Jaén. Badaj.	0,25
Expreso a Valencia	2,23
Tranvia U/T. Valencia.	6,52
Rápido U/T. Valencia	12,01
Rápido U/T. Valencia	12,53
TALGO a	
Alicante — Murcia.	14,19
Semidirecto a Valencia	15,33
Expreso a Málaga	17,57
ELECTROTREN A	
VALENCIA	19,51
Expreso a Murcia —	
Granada	22,23

PELUQUERIA HIRALDO

Necesita oficiala, imprescindible sepa BRUHSING

Plaza San Agustín, 28
VINAROS

 Vinaròs

CARTELERA DE ESPECTACULOS

CINE ATENEO

Sábado y domingo
AVISA A CURRO JIMENEZ
con José Sancho y
Alvaro de Luna
Director:
RAFAEL R. MARCVENT

CINE COLISEUM

Sábado y domingo
LA CENTINELA
con CHRIS SARANDON
CRISTINA RAINES
Director:
MICHAEL WINNER
Martes
COMANDOS
Jueves
LAS CHICAS DEL POM POM

PARROQUIA SAN AGUSTIN CULTO DE LA SEMANA

DOMINGO, 14.— Misa 9'30: Pueblo de Dios.— Misa 11'30: Brun Sanvagnac.— Misa 13.— Misa 20.
LUNES, 15.— Misa 19'30: Henri Bru.
MARTES, 16.— Misa 19'30: Familia Roda-Beltrán.
MIERCOLES, 17.— Misa 19'30: Encarnación Bordes.
JUEVES, 18.— Misa 19'30: Brun Sanvagnac.
VIERNES, 19.— Misa 19'30: Almas.
SABADO, 20.— Misa 19'30: Rosa Agramunt.

PROCLAMA MATRIMONIAL

MANUEL LEON MORGADO, soltero, con CONSUELO BARBERA ROZO, soltera.

REGISTRE CIVIL

Setmana del 30 d'Agost
al 6 de Setembre

NAIXEMENTS

Rosa Romeu Jaques (29-8).

MATRIMONIS

Antonio Alcázar Beltrán - Emilia Dolores Hens Pérez (23-8); Pedro Fábregas Cano - María Rosa Catalá Chaler (30-8).

DEFUNCIONS

2 de Setembre: Rosa Ribera Ferrer (20-1-1909) 71 anys.; 6 de Setembre: Sebastián Cabanes Drago (28-9-1894) 85 anys.

PARTIDO SOCIALISTA
OBRERO ESPAÑOL — P.V.
Agrupación de Vinaròs

EL CIUDADANO
DEBE CONOCER

Hace ahora algo más de un año que las primeras elecciones locales después de la dictadura permitieron la constitución del Ayuntamiento democrático, pero no cabe ninguna duda, por otro lado, que a partir de aquella misma fecha la nueva corporación ha recibido una pesada herencia del pasado que continúa condicionando y dificultando su progreso. En primer lugar el marco institucional, fundamentalmente establecido por la vieja ley de Régimen Local y en segundo término, del cual nos vamos a ocupar, la tan necesaria Reforma Administrativa Local, la que también forma parte de aquella pesada herencia, como la realidad de una estructura burocrática, que resulta ineficaz, lenta y pesada para la dependencia y la repetición propia de un estado absolutamente centralizado, y que se manifiesta incapaz de ponerse a la altura de las necesidades de eficacia, flexibilidad y capacidad de creación que requiere el gobierno local democrático.

La reforma de la Administración es un tema urgentísimo y central en la realidad actual de este país, teniendo en cuenta que la falta de coordinación entre administración y administrados no favorece a ninguna de las partes, se hace imprescindible dotar de contenido a los diferentes servicios de la Administración o dicho de otro modo «dar trabajo» y trabajo que sirva para algo positivo, no trabajo inútil, como en ocasiones sucede.

El Ayuntamiento democrático, desde el inicio de su gestión, viene luchando por reconvertir a la Administración en un servicio público eficaz, próximo al ciudadano y transparente. Y esta tarea,

exige; en primer lugar modificar y mejorar la participación de los funcionarios en la elaboración de las decisiones que les afectan, y regularizar con urgencia todas aquellas situaciones de desigualdades internas y diferencias respecto de las condiciones de trabajo, retributivos y organizativos que se dan.

La Administración en nuestro país ha ido a la deriva, llegando a una situación muy poco halagüeña.

El proceso de inflación que padecemos ha incidido sobre la totalidad de las economías familiares, de ella no se han librado los funcionarios, cuyas retribuciones han sido retocadas a niveles ínfimos durante los últimos años. Esta razón y otras muchas más han originado un clima de permisividad, de tolerancia, de decaimiento y desmoralización entre el funcionariado. En General puede decirse que nuestra Administración Local no está a la altura que un Estado democrático exige. La ineficacia, la desidia y el desorden reinan por doquier, y las medidas tendentes a corregir esta situación se han ido retrasando durante años, ignorándose el fondo del problema.

Dura tarea la del Ayuntamiento democrático, el cual tiene que potenciar por una parte, el fácil tránsito de los funcionarios de un departamento a otro, según las necesidades del servicio y por otra parte luchar por eliminar los cortocircuitos burocráticos y los clanes profesionales totalmente cerrados, así como tratar de evitar los absurdos separatismos funcionariales. Si a lo anterior añadimos los múltiples «defectos de funcionamiento y procedimiento», siendo notoria la falta de agilidad en los trámites administrativos, ocasionado fundamentalmente por los excesivos formalismos y por una falta total de comunicación y conexión entre las diversas dependencias, nos encontraremos con

que se aplica sistemas y procedimientos totalmente desfasados que colapsa la agilización de las funciones administrativas y evitan la agilización de los trámites y las garantías de transparencia.

De aquí la importancia de un principio, el principio de la efectividad. No se trata de conseguir plantillas numerosas, tampoco de conseguir una enorme burocracia, sino que lo esencial y básico es que ese conjunto de personas actúe con eficacia.

Todos sabemos que en los últimos años se ha producido un cambio social en nuestra ciudad, y que ante este cambio, las Corporaciones Locales no han conseguido la adaptación suficiente. Hoy se quiere continuar con una Administración Local pensada para una realidad totalmente distinta de la presente y esto, evidentemente, arrastra la Corporación democrática a una situación de tirantez con los llamados «Cuerpos Nacionales de Administración Local» (C.N.A.L.).

Los miembros de la C.N.A.L. deberían destacar de forma especial por su carácter estrictamente profesional y técnico, ya que su actitud es esencial y fundamentalmente para el correcto funcionamiento de todos los servicios y prestaciones municipales. Para poder apreciar las atribuciones de estos funcionarios basta consultar el Reglamento de Funcionarios de la Administración Local, en el que se hace una extensa enumeración de funciones y potestades de Secretarios, Interventores y Depositarios, funciones cuya amplitud y significación ha sido, en muchas ocasiones, debidamente interpretada por estos.

Estos funcionarios y de forma particular los Secretarios, han sido los sectores de las Corporaciones Locales durante toda la etapa anterior se han excedido de sus funciones estrictamente profesionales y técnicas. Es por ello que

hoy no se resignan a perder su protagonismo.

En contraste con las importantes atribuciones de dichos funcionarios, la potestad de la Corporación sobre ellos es prácticamente nula, ya que son funcionarios que dependen estrictamente de la Administración Central. Con relación a esta circunstancia, resulta importante destacar el hecho de que estos funcionarios no son retribuidos por dicha administración, sino que es la propia Corporación Local la que ha de sopor tar la carga de sus, en muchas ocasiones, elevadísimos salarios.

Esta situación es del todo incoherente. No parece en absoluto armonizar muy bien con el principio de autonomía municipal.

La Constitución trajo a la vida local una esperanza nueva, tras muchos años de incomprendión de la Administración Central hacia los municipios. El Artículo 140 del texto fundamental reconoce y garantiza la autonomía de los municipios, estableciendo con ello el criterio base e inspirador de todas las leyes que, con posterioridad, han de ser desarrollo efectivo de la Constitución.

Pero ocurre que este desarrollo por una parte, no se hace realidad al irse demorando progresivamente la fecha de aprobación de la nueva Ley de Régimen Local. Y por otro lado las disposiciones que se viene dictando no parecen respetar el principio fundamental de autonomía municipal.

Esperamos y deseamos que todos estos hechos no signifiquen realmente una marcha atrás en nuestro proceso democrático y que la postura interesada de unos pocos no pueda poner freno a nuestra lucha por una sociedad más justa, más humana y más libre.

PSPV—PSOE
AGRUPACIÓ DE VINAROS

LA LENGUA DE LOS VALENCIANOS

LOS FIRMANTES, MIEMBROS DE NÚMERO DE LAS ACADEMIAS ESPAÑOLA Y DE LA HISTORIA, HABIENDO CONOCIDO LA PECULIAR CONTROVERSIAS QUE DURANTE MESES PASADOS SE HA HECHO PÚBLICA EN DIVERSOS ÓRGANOS DE PRENSA VALENCIANOS, ACERCA DEL ORIGEN DE LA LENGUA HABLADA EN LA MAYOR PARTE DE LAS COMARCAS DEL PAÍS VALENCIANO, Y A PETICIÓN DE PERSONAS INTERESADAS EN QUE DEMOS A CONOCER NUESTRA OPINIÓN SOBRE ESTE ASUNTO, CIENTÍFICAMENTE ACLARADO DESDE HACE MUCHOS AÑOS, DESEAMOS EXPRESAR, DE ACUERDO CON TODOS LOS ESTUDIOSOS DE LAS LENGUAS ROMÁNICAS:

QUE EL «VALENCIANO» ES UNA VARIANTE DIALECTAL DEL CATALÁN. ES DECIR, DEL IDIOMA HABLADO EN LAS ISLAS BALEARES, EN LA CATALUÑA FRANCESA Y ESPAÑOLA, EN UNA FRANJA DE ARAGÓN, EN LA MAYOR PARTE DEL PAÍS VALENCIANO, EN EL PRINCIPADO DE ANDORRA Y EN LA CIUDAD SARDÍA DEL ALGUER.

POR TODO ELLA, NOS CAUSA SORPRESA VER ESTE HECHO PUESTO PÚBLICAMENTE EN DUDA Y AUN ÁSPERAMENTE IMPUGNADO, POR PERSONAS QUE CLARAMENTE UTILIZAN SUS PROPIOS PREJUICIOS COMO FUENTE DE AUTORIDAD CIENTÍFICA, MIENTRAS PRETENDEN RIDICULIZAR E INCLUSO INSULTAR A PERSONALIDADES QUE, POR SU ENTERA LABOR, MERECEN EL RESPETO DE TODOS Y EN PRIMER LUGAR EL NUESTRO.

SE HACE FÁCIL SUPONER QUE TRAS ESAS POSICIONES NEGATIVAS SE OCULTAN CONSIDERACIONES Y PROPÓSITOS QUE EN NADA SE RELACIONAN CON LA VERDAD DE UN HECHO SUFICIENTEMENTE CLARO PARA LA FILOLOGÍA Y PARA LA HISTORIA.

ES CULTURALMENTE ABERRANTE TODO INTENTO —COMO EL QUE CONTEMPLAMOS— DE DESMEMBRAR EL PAÍS VALENCIANO DE LA COMUNIDAD IDIOMÁTICA Y CULTURAL CATALANA POR LA QUE, COMO ESCRITORES E INTELECTUALES ESPAÑOLES, NO TENEMOS SINO RESPETO Y ADMIRACIÓN, DENTRO DE LA CUAL EL PAÍS VALENCIANO HA TENIDO Y TIENE UN LUGAR TAN RELEVANTE.

Exmo. Sr. D. Dámaso Alonso,
presidente de la R.A.E.

Exmo. Sr. D. Vicente Aleixandre

Exmo. Sr. D. Alonso Zamora Vicente

Exmo. Sr. D. Pedro Sainz Rodríguez

Exmo. Sr. D. Jesús Pabón (+),
presidente de la R.A.H.

Exmo. Sr. D. Emilio Alarcos

Exmo. Sr. D. Tomás Navarro Tomás

Exmo. Sr. marqués
de Lozoya

Exmo. Sr. D. Raimón Carande

Exmo. Sr. D. Agustín Millares

Exmo. Sr. D. Fernando Lázaro Carreter

Exmo. Sr. D. Salvador de Madariaga

Exmo. Sr. D. Pedro Lain Entralgo

Exmo. Sr. D. José María Péman

Exmo. Sr. D. Miguel Delibes

Exmo. Sr. D. Antonio Bueno Vallejo

Exmo. Sr. D. Luis Rosales

Exmo. Sr. D. Miguel Batllori

Exmo. Sr. D. Camilo José Cela

Episodi intrascendent:

DE COM UN TAL "ANUSATIGRA" VOLIA FER-NOS MOROS A TOTS

A l'últim número del VINA-ROS, i sota el títol "Oh, Argitasuna!", es va publicar un escrit signat per un tal "Anusatigra". Aquest senyor, pel que sembla, té un interès especial a fer saber als nostres lectors que "la mico-logicà nada tiene que ver con los monos", que "la judía de caretina es china y se llama Dolichos melanophtalmus", que "don Jaime I era un tío muy chulo" i un grapat de coses per l'estil. Fins a tal punt considera importants els anteriors enunciats, que li cal omplir tota una pàgina del setmanari, amb una prosa barroca i recargolada, a fi d'exposar-los fil per randa.

També té molt d'interès a demostrar-nos —fins al punt de reforçar-ho amb una cita arrencada violentament del seu context— que els lingüistes, els historiadors i els científics en general escriuen, simplement, allò que els dóna la gana; així, doncs, la Lingüística, la Història i les altres ciències són per a ell uns trastos inútils, simples andròmines inventades per enganyar les ànimes de bona fe.

Despatxats de manera tan expeditiva aquests obstacles tan molestos, el bon senyor veu el camí obert per llançar-se a escriure totes les bajanades que li passen pel cap, fent ostentació pública de la seua ignorància en tot allò referent al País Valencià. Començant per la llengua: "Anusatigra" ens fa saber, orgullosament, que no sap llegir ni escriure en català. També ens diu que va llençar al foc el primer llibret d'ortografia catalana que va caure a les seues mans.

Comprendem perfectament que no en sàpiga, de llegir ni d'escriure, ja que la nostra llengua no s'ha ensenyat mai a les escoles. Però, la veritat, no veiem per què aquesta ignorància ha de ser motiu d'orgull i de pública vanaglòria, en comptes de ser tot el contrari. El que sí veiem molt clar és que la ignorància és molt atrevida: provist d'una cultura lingüística que no passa del cató, el bon senyor se sent sòlidament capacit per a dissertar sobre alta filologia, i així, tot seguit, passa a "il.lustrar-nos" sobre els arabisms del català i a obsequiar-nos amb les flatulències dels fe-sols murcians.

Després, convençut que la història l'escriu cadascú com li dóna la gana, ell no es pot resistir a fer-hi les seues "aportacions per-

sonals", afirmand doctoralment que "los valencianos llevamos sangre agarena en las venas"; inventant-se un exemple primerenc de l'"imperialisme català" exercit sobre uns pobres camperols del Maestrat; especulant desmanyotadament amb els concep-tes de nació, confederació i regne; confrontant els berebers —que, evidentment, no són àrabs— amb els àrabs; ignorant olímpicament l'expulsió dels 170.000 moriscos valencians feta pel rei d'Espanya el 1614; i per acabar-ho d'arrodonir, inventant-se, amb un patrioterisme apassionat, la "nació valenciana", que ell es deu imaginar mossàrab, blavera i "llena de grasia y de sal".

En el món irracional d'"Anusatigra" tot és possible. I clar, no anéssem a explicar-li romanços, que si els historiadors diuen això o allò altre: no li importa un rave, a ell, el que diguen els historiadors. Per a ell, la "nació valenciana" va ser mora, és mora i serà mora pels segles dels segles. I prou.

Però el bon home, després de tot, pareix que té un breu instant de lucidesa, durant el qual és conscient del batibull històric que s'agita dins el seu cervell. Llegiu si no aquesta frase seuia: "En fin, que me explique alguien eso de la colonización, la conquista, la repoblación, la invasión, la... repanocha". Penso que a "Anusatigra" no li calia fer una crida pública tan patètica perquè algú acudesque a socórrer la seua ignorància. La major part dels seus embolics mentals els podria solucionar posant-se a la porta d'un col·legi i preguntant al primer escolar que hi passe. Simplement.

Es lògic ara preguntar-se quins motius deu tenir un bon home com "Anusatigra" per renunciar tan explícitament a tota interpretació racional de la realitat; quins impulsos deu sentir dins el seu cor per llençar-se d'aquesta guisa a la palestra periodística, tan nuet i desvalgut. Però no ens caldrà pensar-hi gaire, ja que ell mateix ens ho aclareix al final del seu patracol: "me remito a lo que dijo en su momento el profesor don Manuel Broseta Pont". Però home de Déu! Per aquí ha guéssem començat! Ara s'explica tot.

Ara s'explica per què li molesta tant ("repeticiones machaconas") que es mencione la Universitat de València, la Reial Acadè-

mia o el Congrés Internacional de Llengües Romàniques. Ara s'explica per què no vol saber-se'n res de l'opinió dels lingüistes o dels historiadors: tot això li deu semblar, tot plegat, política corrompuda. I clar, ell diu que "no quiero meterme en política". I per no ficar-se en polítiques, no se li acudeix cosa millor que anar a beure a les "cristal.lines aigües" de Manuel Broseta, líder de la UCD valencianera, cap de brot del blaverisme exaltat de la ciutat de València, hábil manipulador i escalador de càrrecs sota el patronatge de l'inclit —i ara defenestrat— Abril Martorell, aspirant a la presidència del Consell per a, des d'allí, poder destruir més fàcilment quasevol intent d'autonomia digna per al País Valencià... Però vaja! Per què seguir? Parodian un coneigut refrany castellà, podríem dir que "dime a quien sirves y te diré quién eres".

Pero el senyor "Anusatigra", per a ben servir els seus amos, no li calia fer tantes cabrioles i giragones al llarg de tota una pàgina de pesada prosa. No li calia, ni tan sols, replicar (?) els meus modestos articles a base de cites manipulades que em fan dir allò que no he dit. No necessitava més que fer una nota breu que diguéss: "Fulanito de Tal, patriota valencianero como pocos y español por encima de todo, declara públicamente que la UCD siempre tiene razón, y que todos los otros mienten". (I a continuació, totes les firmes, rúbriques i segells que vulgue). Amb això hauria quedat com un senyor, s'hauria estalviat de fer el ridícul exhibint la seua estultícia davant de tot Vinaròs i hauria quedat tot més clar per a tothom.

ARGITASUNA.

COMUNICADO DE JACINTO SANTAPAU MIGUEL, DOMICILIADO EN LA CALLE SAN BLAS, 45, A LA JUNTA DIRECTIVA DEL 'ANTIGUO MOLINO "EL PELLE"

Obran en mi poder los nombres y apellidos con sus correspondientes números del Carnet de identidad de 16 socios de este Molino que Vdes. representan.

Como portavoz de estos socios y (si los Estatutos lo autorizan;) esta Junta estudie la posibilidad de convocar una nueva Asamblea, asegurándose que dicha convocatoria llegue a cada uno de los 173 socios con que cuenta la Sociedad y con una antelación de 48 horas.

Como sugerencia les recomiendo que en el momento de hacer la entrega de las 173 cartas se extienda un justificante, en evitación de posteriores responsabilidades.

Les puedo garantizar que a lo largo de mi vida profesional, no puedo lamentar la pérdida de ninguna carta, por lo que quede claro que considero muy eficiente el servicio de correos.

Perdonará esta Junta el medio de comunicación por mi empleado, pero es el medio que considero eficaz y el único que dispongo, ya que después de pertenecer como socio bastantes años, la primera notificación que recibo es el pago del dividendo, por lo tanto desconozco los nombres y domicilios de los Sres. de la Junta que hoy dirigen los destinos de esta Sociedad.

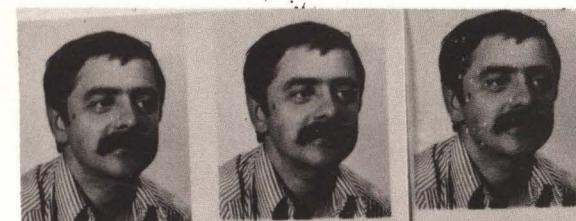
Por favor Sres. de la Junta; no hagamos demagogia de un asunto que ni es político ni problema de Estado, es simple y llanamente que por las razones que sean un número indeterminado de Socios no recibimos la convocatoria del pasado 31 de Julio, y como es natural nos sentimos un tanto marginados.

Atentamente.

Jacinto Santapau

Difo's

Les recuerda que el próximo octubre se renueva el Documento Nacional de Identidad, les ofrece sus servicios y les aconseja renovar sus fotos de carnet, con tiempo

Discos
y fotos

San
Juan, 1.

VINAROS

Vinaròs

*Entró ya, en Vinaroz,
toda la Moda de Otoño,
de la mano de*

Safón, 5
VINAROZ

ROPA – ZAPATOS – BOLSOS
y COMPLEMENTOS